

Újpest-Belsőváros

2004. 06. 20.

Loránt Gábor

ADAKOZÁS

Lectio: Neh 7,69-72

Alapige (textus): 2Kor 8,1;3;5

Hírt adunk nektek, testvéreim, Istennek arról a kegyelméről, amelyet Macedónia gyülekezeteinek adott... Tanúskodom arról, hogy erejük szerint, sőt erejükön felül is önként adakoztak... És nem csak azt tették, amit reméltünk, hanem először önmagukat adták az Úrnak...

Imádkozzunk!

Urunk, Istenünk! Hadd áldjunk és hadd magasztaljunk Téged mindazért a sok áldásért, kegyelemért, irgalomért, amellyel elárasztottál és elárasztasz bennünket. Hadd gyúljon fel a mi szívünk hálaadásra, hogy ha viszonzni nem is tudjuk, hiszen ezt a végtelen nagy ajándékot viszonzni nem lehet, mégis az indulat hadd legyen a szívünkben olyan, amely kedves Neked. Köszönjük Urunk, hogy adtad egyszülött Fiadat, hogy úgy szeretted ezt a világot, hogy egyszülött Fiadat adtad, hogy ha valaki hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem örökélete legyen. Köszönjük Urunk, mert a Te legnagyobb ajándékod egyszülött Fiad, Akit elküldtél erre a világra, hogy a kereszten meghaljon helyettünk, értünk és miattunk. Köszönjük Urunk mindazt, amit a szívünkben végeztél, végzel, és amit végezni fogsz. Köszönjük azt, hogy mindazt, amit hálából adhatunk, az is Tőled származik. Így hadd adjuk önmagunkat, hadd dicsérjünk Téged szavainkkal és tetteinkkel egyaránt. S hadd könyörögjünk Uram azért, hogy küldd el a Te Szentlelkedet: hadd kapjuk meg most, ezen a mai vasárnap

reggelen is a Te ajándékokat: szent Igédet, a Te Lelked magyarázatával együtt. Így könyörülj az Ige hirdetőjén, és így könyörülj az Ige hallgatóin, valamennyiünkön, akik szeretnék tanulni Tőled! Áldd meg, Urunk, vasárnapjainkat és hétköznapijainkat egyaránt! Készíts bennünket a nyárra, a pihenésre is! Add meg, hogy az se Nélküled menjen végbe, hanem mindig Rád figyeljünk, Téged kövessünk, hogy hálánk egészen nyilvánvaló legyen!

Ámen.

Isten **bűnbocsátó kegyelmének** hirdetése:

Tehát Krisztusért járva követségben, mintha Isten kérne általunk: Krisztusért kérünk, béküljete meg az Istennel! Mert azt, aki nem ismert bűnt, bűnné tette értünk, hogy mi Isten igazsága legyünk őbenne. (2Kor 5,20-21)

Igehirdetés

Kedves Testvérek!

Vasárnapról vasárnapra az istentisztelet során az Úri Imádság, a „Miatyánk” után, még a hirdetések előtt fel szoktuk hívni a gyülekezet tagjait, vagyis Titeket, Testvéreim, az adakozásra. Szoktuk mondani, hogy „Felhívom a Testvérek figyelmét az adakozásra az Ige szavával...” És akkor hol azt szoktuk mondani, hogy „Jobb adni, mint venni”, vagy: „A jókedvű adakozót szereti és megáldja az Isten!” (vö. 2Kor 9,7) .És ott szokott lenni az a figyelmeztetés is, hogy „De előbb önmagunkat adjuk az Úrnak! Csak így lehet kedves a mi hálaáldozatunk.”

De megvallom őszintén, hogy ezeket a szavakat és ezeket az Igéket eléggé gépiesen szoktam elmondani. Már az jár a fejemben, hogy következik a hirdetés, vagy hogyha a kórus szolgál, mindjárt bemondom majd, hogy „Hallgassák meg a Testvérek a kórus szolgálatát!” Valahogy ezeket az adakozásra hívó szavakat gépiesen szoktam elmondani.

Ma viszont az egész igehirdetés erről fog szólni! Hiszen az a téma, mait látunk Nehémiás könyvében, ami soron következik: a 7. rész utolsó négy verse, az éppen az adakozásról szól.

Így olvassuk: Nehémiás felsorolja a gyülekezet adományait az építkezéshez egy egész részletes felsorolásban, majd pedig egy megjegyzés következik arról, hogy Izráel népe hogyan telepedett le a városokban. Összesen négy vers csupán, és mégis nagy jelentősége van. És amikor keresem azt, hogy milyen Igét hozzak emellé a lectió mellé textusként, tehát alapigeként, akkor jutott eszembe Pál apostolnak a Korinthusi levele, hiszen ennek a történetnek Nehémiás könyvéből lelki összefoglalása éppen a 2Kor 1-5, ill. még folytatódik is tovább ez a gondolat.

Három területen keressük meg Isten akaratát. Az első maga az adakozás, a második az, hogy melyek a jókedvű adakozásnak a mélyebben fekvő okai, és a harmadik legyen mindezek a végső eredete.

1 **Az adakozás.** Így mondja Pál apostol: *„Tanúskodom arról, hogy erejük szerint, sőt erejükön felül is önként adakoztak...”* (2Kor. 8.3) Ezt Pál Macedónia gyülekezeteiről mondja el, és ennek az adakozásnak a háttere nem a fölös gazdagság, nem az, hogy simán oda tudtak vetni valamit a szűkölködőknek, hanem – így lehetne mondani, és Pál apostol később használja is ezt a kifejezést, hogy „a szegénységnek a gazdagsága”. Hiszen Macedónia gyülekezetei nem voltak gazdag gyülekezetek. Azt is lehetne mondani, hogy az *özvegyasszony két fillérjéről* van szó. (Mk 12,42)

Hadd olvassam fel azokat a verseket is, amiket kihagytam!

„Mert a nyomorúság sok próbája között bőséges az ő örömük, és nagy szegénységükből a tisztaszívűség gazdagsága lett. Tanúskodom arról, hogy erejük szerint, sőt erejükön felül is önként adakoztak, és erősen sürgetve kérték tőlünk, hogy a szentek iránti szolgálatban adakozással részt vehessenek.” (Rész 2-4. vers).

Tehát olyan szívszerinti volt az adakozásuk, mindent elsöprő volt az adakozásuk, túlcserélő volt az adakozásuk, hogy valóban Macedónia gyülekezetei betöltötték az „özvegyasszony kétfillérjének” mértékét.

Valami hasonlót látunk mi Nehémiás könyvében is. Így olvassuk a részletes felsorolásban, hogy *„A királyi helytartó ezer aranydrahmát adott át a kincstárnak, meg ötven hintőedényt és ötszázharminc papi köntöst”* ajánlott fel. Néhány családfő – tehát így lehetne mondani: az előkelők, a tehetősebb emberek – *„húszezer aranydrahmát és kétezer-kétszáz ezüstminát adott az építkezés költségeire.”* A nép többi része, tehát a nem előkelők, a közrangúak *„húszezer aranydrahmát, kétezer ezüstminát és hatvanhét papi köntöst adott.”* (Rész 69-71. vers) Ez összesen, ha a három helyről származó adományokat összeadjuk, negyvenegyezer aranydrahma, négyezerkétszáz ezüstmina, ötven hintőedény és ötszázkilenvenhét papi köntös. Persze ezt mi most így, hallásból nem tudjuk, hogy mennyi. De megvannak az ókori bibliai pénzeknek és mértékegységeknek a mai megfelelői, és azt lehet mondani, hogy mindez, amit adakoztak aranyban 345 kg arany (3,5 mázsa arany!); ezüstben 2450 kg, tehát majdnem 2,5 tonna ezüst, a hintőedényekről és papi köntösökről nem is beszélve. Hihetetlenül bőkezű volt az adakozás! Megmondom őszintén, hogy nem nagyon ismerem a nemesfémek mai árait, de úgy próbáltam megsaccolni: ez 1,5–2 milliárd forintnyi összeg lehetett. Ennyit adakozott az építkezésre Izráel népe.

De akik összeadták, nem voltak túlzottan sokan! Azt láttuk múlt vasárnap a hazatértek névsorából, hogy alig több mint negyvenezer ember tért vissza Izráel földjére. Még hogyha elosztjuk is ezt a 1,5–2 milliárd forintot negyvenezerrel, még akkor is elég tisztességes összeg jön ki fejenként. És ezek, akik összeadták

ezt a hatalmas összeget, ez a negyvenezer ember, nem a legjobb szociális helyzetben voltak. Láttuk a korábbi fejezetekben az elszegényedést, hogy helyenként az elszegényedés olyan mértékű volt, hogy fiaikat és leányaikat rabszolgának kellett eladniuk, mert nem tudták az uzorakamatra felvett kölcsönöket visszafizetni. Láttuk a szociális feszültségeket. Láttuk, hogy voltak jómódúak, de a nép nagy része igen szegény volt. És mégis erejükön felül, önként adakoztak!

Kedves Testvérek! Most az Ige kényszerít bennünket arra, hogy feltegyük magunknak a kérdést, hogy milyen az adakozásunk? Kényes téma, erről nem szívesen szoktunk beszélni. Én sem szívesen szoktam erről beszélni.

Megmondom őszintén, hogy még a hirdetések során is olyan nehezen tudom azt elmondani, éppen ezért van, hogy olyan ritkán mondom el, hogy „Most a templomtorony renoválására..., most erre..., most arra gyűjtünk”. Szívem szerint ezt a Testvérekre bízom! De most az Ige kényszerít arra, hogy beszéljünk erről! Vajon a mi adakozásunk az erőnkön felüli szokott-e lenni? Jelent ez nekünk egyáltalán valamit, vagy csak a szokásból dobjuk be a perselybe a szokásos összeget? De itt nem is lehet megállni, hanem ezen túl kell menni! Hiszen adomány nem csak pénzbeli lehet! Odaszánjuk-e az időnket, az erőnket, a tehetségünket Isten háza építésére. Itt nem csak a fizikai templomra gondolok, hanem lelki értelemben mondom, hogy: a gyülekezet építésére! Vajon ott vagyunk-e azokon az alkalmakon, amelyek vannak a gyülekezetben? Vajon részt vállalunk-e azokban a szolgálatokban, amelyek adottak: a diakóniában, a segítségben, a misszióban. Vagy mondjuk tovább: hogy hívogassunk. Esetleg látogatásban. Kinek milyen szolgálat adatik. Vajon odaszánjuk-e önmagunkat milderre, időnket, erőnket, tehetségünket?

A bibliai norma a 10 százalék és a 14,28 százalék. Vagyis a 10%: a tized, ami a jövedelem tíz százalékát jelenti. Élő hitre jutott emberek ezt komolyan veszik. Ez nem azt jelenti, hogy a gyülekezeti perselybe, vagy egyházfenntartói járulékként, hanem hogy figyeljük magunk körül a szükségét, és szükségét látott testvérek számára is el lehet különíteni összeget. Hogy vajon a tized, amit Isten dicsőségére és népe javára felajánlunk, és az időnek a 14 százaléka, vagyis az egy hetede, a hetedik nap, amit teljes egészében megszentelünk. Ez a bibliai norma, ez a mérce. Sőt, – hogy úgy mondjam – az igazi bibliai norma nem is a 10%, vagy 14%, hanem a 100 százalék! Hiszen mindenünk Istené! Mindenünkkel Ő rendelkezik! Ő kell, hogy beossa az időnket, energiánkat, pénzünket a Maga céljai és elgondolásai szerint. Amibe persze beletartozik életünk fenntartása és minden egyéb is. De az Ő vezetése alapján!

2 De **honnan származik a jókedvű adakozás?** Mert – valljuk meg őszintén, hogy – jókedvűen adakozni magunktól csak úgy nem tudunk. Honnan származik ez?

A Korinthusi második levél 5. versében ezt olvassuk: „*És nem csak azt tették, amit reméltünk, hanem először önmagukat adták az Úrnak.*”

Először önmagukat adták az Úrnak! Ahogyan ezt tréfásan mondani szokták: „Ha valaki megtér, akkor rövid időn belül a pénztárcája is meg kell, hogy térjen!” Hogyha átéljük az új élet csodáját, lehetetlen hogy ne induljunk hálára ilyen módon is. Minden módon, de ilyen módon is.

Múlt vasárnap egy nagyon hosszú felsorolásban hallottuk a Babilonból hazatértek névsorát. Nem sokan tértek haza. Ahogy mondtam, alig többen, mint negyvenezren. De ők nem sajnálták otthagyni Babilont. Mi gyakran úgy képzeljük el, hogy „persze, hogy hazamentek, hiszen ők ott fogságban voltak”. De azért ne felejtjük el, hogy hetven év hosszú idő! Hetven év alatt földeket vettek, házakat építettek, berendezkedtek Babilonban. De ők, akik hazatértek, nem sajnálták otthagyni Babilont. Nem sajnálták otthagyni a biztonságot. Nem sajnálták otthagyni a megfélemlítő jómódot. Mert igaz, hogy fogságban voltak, de nem börtönben voltak. Élték a maguk mindennapi életét ott, az idegen földön. Ott berendezkedtek, kereskedtek, és lassanként a nép egy része tehetősé vált. Akik hazajöttek, nem sajnálták otthagyni Babilont. Ők nem féltek elindulni a veszedelmekkel teli útra, és vállalni az új élet bizonytalanságát, az ellenséges környezetet, a gúnyt, a megvetettséget, a fenyegetettséget, a lélektani hadviselés nehezen elviselhető légkörét. Három vasárnap is láttuk a lélektani hadviselés különböző módjait, ahogy az ellenség támadta Izrael népét: a gúnyral, megfélemlítéssel, a fenyegetéssel. És ők, aki hazatértek, nem sajnálták otthagyni Babilont, nem féltek a hazafelé úttól, pedig abban az időben is veszedelmes volt a hosszú utazás. És nem féltek vállalni az új életnek a bizonytalanságát sem.

Miért? Mert ők először önmagukat adták az Úrnak, engedelmességre!

Aztán látjuk majd Nehémiás könyvének további részeiben is – ebbe most nem akarok nagyon belemenni –, hogy Nehémiás szívében megszületett az a szándék, hogy Jeruzsálemet be kell népesíteni, hiszen nagyon *gyér népességű volt* (7. rész 4. vers). Igaz, hogy álltak már a falak, de nagyon gyér volt a lakosság, ezért az előkelőket betelepítette Jeruzsálembe, és a környékben, Júdeában lakók közül is minden tíz ember közül egynek vállalnia kellett azt, hogy betelepül Jeruzsálembe. És vállalták!

Aztán majd látjuk a következő fejezetekben, hogy hogyan vallottak bűnt. Hogyan vallották meg atyáik bűnét, és a saját bűnüket. Ők először önmagukat adták az Úrnak, és emiatt tudtak ilyen bőségesen adakozni.

És mi, valamennyien, akik itt vagyunk. vajon adakozunk csupán, vagy pedig a 100% az Istené? Vajon száz százalékban adtuk-e, vagy adjuk-e Istennek önmagunkat? Nem csak az időnket, nem csak a jövedelmünket, nem csak az energiánkat, hanem önmagunkat: a személyiségünket, a magunkhoz való – tulajdonképpen vélt – jogunkat. Azt a vágyat, hogy mi határozzuk meg saját utunkat. Azt a vágyat, hogy mi rendezzük be a saját életünket. Azt a vágyat, hogy mi úgy éljük a hétköznapiakat és az ünnepnapokat, ahogyan azt mi akarjuk. Hogy abba még az Isten se szóljon bele! Vagy pedig száz százalékban átadtuk önmagunkat, mindenestől.

Gondoljatok a tanítványokra, Jézus tanítványaira! Ahogyan Péter, András, Jakab, János egyetlen hívásra otthagyták a hálókat, otthagyták a hívatásukat. Otthagyták a tengert, ahol addig halásztak. Otthagynak mindent, és követik Jézust. Vagy gondoljatok Lévi Mátéra. Éppen a Bibliaolvasó kalauz szerinti mai, vasárnapi igeszakaszban, Márk evangéliumának 2. részében is olvashattuk Lévi Máté elhívásának történetét. Jézus elment a vámszedő asztal mellett, és csak annyit mondott, hogy „Kövess engem!” És Lévi Máté mindent otthagya követte Őt. Száz százalékban átadta magát az Úrnak. Nem a tizedét adta, nem a hetedét adta. Nem azt mondta, hogy „Minden vasárnap követlek Téged, de a hét többi hat napján ülök továbbra is itt a vámszedő asztalnál, és csinálom azt, amit eddig is csináltam.” Nem! Teljes egészében az Úrnak adta önmagát.

3 De hogyha feltesszük azt, hogy mindezeknek **mi a végső eredete**: az adakozásnak, ill. önmagunk átadásának mi a végső eredete, hiszen erre is azt mondom, hogy ez sem megy magunktól... Ki az, aki csak úgy, önmagától azt mondja, hogy „Istenem, itt van mindenem! Itt van a teljes életem: a személyiségem, itt van a 100 százalék!” Ki az közülünk, aki ezt önmagától el tudná mondani? Senki! És éppen ezért kell megkeresnünk a jókedvű adakozásnak és az önmagunk átadásának végső eredetét. Ezt is megtaláljuk itt, a felolvasott igeszakaszban, méghozzá az első versben: „*Hírt adunk nektek, testvéreim, Istennek arról a kegyelméről, amelyet Macedónia gyülekezeteinek adott.*” S aztán majd látjuk a további versekben, a folytatásban, hogy ez abban nyilvánult meg, hogy önmagukat adták az Úrnak először, s aztán jókedvűen erejükön felül is adakoztak.

De mi ennek az eredete? Isten kegyelme! „Hírt adunk nektek, testvéreim, Istennek arról a kegyelméről, amelyet Macedónia gyülekezeteinek adott.”

Hogyan adta ezt a kegyelmét Isten Macedónia gyülekezeteinek? Úgy, hogy Pál apostol körútjai során felkereste Macedóniát, a második és harmadik missziói körút során, és hirdette az evangéliumot, hirdette Isten kegyelmét, hirdette Jézus Krisztus keresztjét, hogy ott, azokért a macedónokért és itt, ebben a templomban teérted, és én értem halt meg Jézus a kereszten, és támadt fel a harmadik napon. Hirdette Istennek teljes kegyelmét, az élet, az örökélet lehetőségét, a feltámadás reménységét, az új életre támadását itt, ezen a földön, és majd egyszer, halálunk után, amikor eljön az az idő, hogy Isten testileg is feltámasszon bennünket. Pál apostol hirdette Isten teljes akaratát, mindenoldalú kegyelmét. Ezért tudták a macedónok átadni önmagukat az Úrnak.

Isten kegyelme indította a gyülekezeteket megtérésre és adakozásra. Mert amikor valaki megérti, és átéli, hogy milyen nagy ajándékot kapott Istentől, csak akkor lesz igazán hálás a szíve.

Nem véletlen a folytatás sem, ahogyan Pál apostol folytatja ezeket a verseket: „*Ezért ahogyan mindenben bővelkedtek: hitben és igében, ismeretben és minden buzgóságban, és a tőlünk rátok áradó szeretetben, úgy ebben az adakozásban is legyetek bőkezűek. Nem parancsként mondom, hanem azért,*

hogy mások buzgósága által a bennetek levő szeretet valódiságát is kipróbáljam. Mert ismeritek a mi Urunk Jézus Krisztus kegyelmét; hogy gazdag létére szegénnyé lett értetek, hogy ti az ő szegénysége által meggazdagodjatok.” (Rész 7-9. vers).

Az Úr Jézus szegénnyé lett értünk. Itt, ezen a földön nem volt semmije. „Az Emberfiának nincs hova fejét lehajtania.” (Mt 8,20, Lk 9,58) S a kereszten még a ruháitól is megfosztották. (Jn 19,24) Semmije sem maradt, csak a szenvedése és a halála. Így lett szegénnyé értünk, hogy mi az Ő szegénysége által meggazdagodjunk. (2Kor 8,9) Olyan ez, csak összehasonlíthatatlanul nagyobb mértékben, mint amikor egy két-hároméves kisgyermek megkapja a karácsonyi ajándékot. Viszonozni nem tudja, hiszen nincsen jövedelme. Csak azzal tudja viszonozni, hogy örül, és hogy hálás a szíve. Vagy azzal tudja viszonozni a maga szintjén, hogyha megkapja az ajándékot, és utána elszalad a sarokba, és rajzol valamit szeretteinek. Igen, mert hálás lesz a szíve, és a hálás szívből túlcserél a szeretet, és valamivel viszonozni akar, még hogyha nem is tudjuk viszonozni az Isten kegyelmét, de mégis hálára indulhat a szívünk, és ez már önmagában viszonzás.

Így indul hálára a hívő ember szíve is az Úr iránt, az Ő végtelen ajándékáért, Isten végtelen ajándékáért, Jézus Krisztusért. S amit hálából tenni tudunk, az csupán ennyi: önmagunk odaadása, s csak azután jöhet az adakozás.

Hadd olvassam még egyszer az Igét, egy kicsit most már bővebben: *Hírt adunk nektek, testvéreim, Istennek arról a kegyelméről, amelyet Macedónia gyülekezeteinek adott. Mert a nyomorúság sok próbája között bőséges az ő örömük, és nagy szegénységükből a tisztaszívűség gazdagsága lett. Tanúskodom arról, hogy erejük szerint, sőt erejükön felül is önként adakoztak, és erősen sürgetve kérték tőlünk, hogy a szentek iránti szolgálatban adakozással részt vehessenek. És nem csak azt tették, amit reméltünk, hanem először önmagukat adták az Úrnak.*

Légy hálás Isten kimondhatatlan ajándékáért!

Ámen.

Imádkozzunk!

Urunk! Hálás a mi szívünk azért, amit Te adtál: Önmagadat a keresztre. Ezért olyan jó lenne, ha megszületne szívünkben a hálatelt elhatározás, hogy ha Te Önmagadat adtad nekünk és értünk, akkor mi is tartozunk azzal, hogy önmagunkat adjuk Neked és Érted. Bár a kettő között végtelenül nagy a különbség, hiszen Te mennyei dicsőségedet hagytad ott, amikor vállaltad a megaláztatást, szenvedést, a kereszthalált; mi pedig csak bűneinket és nyomorúságunkat tudjuk otthagyni. Urunk! Vedd szívesen a mi szívünket! Hadd adjuk Neked önmagunkat! Nem tíz százalékban, nem tizennégy százalékban, nem nyolcvan százalékban. Olyan jó lenne, ha száz százalékban! Ha ki tudnánk ezt mondani. Aztán mindenben úgy élni, mint ahogy Te vezetsz bennünket, és akkor minden a helyére kerülne az életünkben. Urunk! Egyedül Te tudod csak elvégezni ezt bennünk! Kérünk azokért, akiknek szívében értetlenség van, akik nem látják ennek a világnak az összefüggéseit, az életnek és a halálnak dolgait. Így könyörgünk a betegekért, a kórházba készülőkért, vagy a kórházi ágyon fekvőkért, a gyászolókért. Különösen is hadd könyörögjünk azért a családeért, amelyik elmúlt héten állt meg ravatal mellett. És kérünk Urunk, hogy mindannyiunk szívében Te adj eligazítást, hogy értsük a Te dolgaidat, hiszen ha száz százalékban a Tiéid vagyunk, akkor megérthetjük, hogy mit kívánsz tőlünk. És ha nem is értjük meg, de a bizalmunk soha nem rendül meg a Te kegyelmedben és irgalmadban. Így könyörülj a mi gyülekezetünkön is. Így könyörülj a Magyarországi Református Egyházon. Így könyörülj népeden szerte e világban, és kérünk hazánkért is, hogy minél többen hadd ismernének meg Téged, hadd adnák át szívüket, hadd aláznák meg magukat Előtted, Teremtő, Gondviselő, Megváltó Uruk előtt. Kérünk, hogy így vezess bennünket! Köszönjük, Urunk, minden ajándékodat!

Ámen.